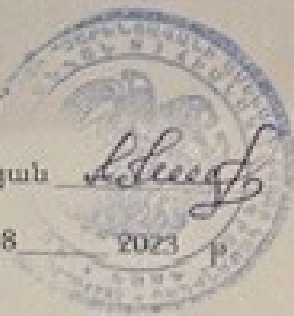


ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տեղին՝ Ա. Բալյան

<< 31 >> 08

2023



ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ  
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ  
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

<<Չարեհեղափանի Ամենայն Հայոց Կարողիկոս Վազգեն Ա-ի անվան 3-րդ կիսմնական դպրոց>> ՊՈԱԿ

IV<sup>բ</sup>

ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան

Վարդանյան Գյուլնարա Գազիկի

դասղևի ազգանունը, անունը, հայրանունը

<<2023-2024>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական նիւսնական ծրագրերի իրականացման պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ժամկետը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտների ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը: V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական կունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններն հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

Է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչներին և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:



ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՏ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20



ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	3-2-35	094-60-72-69	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
2	7-7-24	098-40-81-66	Ոստիկանության ներքին գորքեր	ապահով	Կատարված է
3	3-34-31	094 34-18-82	Կարի արտադրամասում	ապահով	Կատարված է
4	2-6-18	098-54-47-74	Չի աշխատում	անապահով	Կատարված է
5	5-16-6	093-49-12-70	Ա/Ձ,մսավաճառ	ապահով	Կատարված է
6	5-16-6	093-49-12-70	Ա/Ձ,մսավաճառ	ապահով	Կատարված է
7	3-17-19	098-70-87-98	Լևոն Պապ,վաճառողուհի	ապահով	Կատարված է
8	3-11-26	077-60-93-94	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
9	5-6-22	098-47-86-10	RRR Բջնիի հանքային ջրերի գործարան ,բեռնակիր	ապահով	Կատարված է
10	2-1-11	093-42-55-50	Շինարար	ապահով	Կատարված է
11	2-14-31	094-27-84-27	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
12	6-27-28	077-63-34-66	<<ՍՓԱՐԿ ՋԻՄ >>ՍՊԸ տնօրեն	ապահով	Կատարված է
13	3-18-22	077-11-42-51	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
14	2-13-43	077-35-57-21	Կարի արտադրամասում	ապահով	Կատարված է
15	7-2-25	094-47-91-67	Չարենցավանի N 3 հիմ. դպր., դասավար	ապահով	Կատարված է
16	3-14-28	098-41-43-66	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
17	3-6-30	093-77-57-69	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
18	3-10-5	077-20-46-47	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
19	5-12-35	093-53-47-17	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
20	3-6-11	094-40-37-57	Պայմանագրային զինծառայող, գնդացրո ըն	անապահով	Կատարված է
21	5-15-31	093-93-85-86	Չարենցավանի թիվ 6 հիմն. դպրոց,	ապահով	Կատարված է
22	3-34-45	077-69-84-29	Շինարար	անապահով	Կատարված է
23	1-1-39	041-99-39-98	Հանր. Հեռուստաընկ., հանրային տեժիսո ը	ապահով	Կատարված է
24	3-17-39	041-27-23-43	Պայմանագրային զինծառայող	ապահով	Կատարված է
25	1-11-20/21	077-24-75-90	Ա/Ձ, ֆլորիստ-դիզայներ	ապահով	Կատարված է
26	7-11-7	093-43-77-35	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
27	6-27-20	077-14-51-93	Մաքուր երկաթ գործ. ՄԵԳ	ապահով	Կատարված է
28	5-16-2	098-42-73-75	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
29	3-9-35	093-48-06-05	Չի աշխատում	անապահով	Կատարված է
30	2-2-14	098-90-52-54	Չի աշխատում	անապահով	Կատարված է
31	3-24-31	094-93-08-60	Հելլոտեքս կարի արտադրամաս	ապահով	Կատարված է
32					
33					

## **ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

**ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ**(դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)Դասարանում սովորում է 29 աշակերտ,որից19տղա, 10աղջիկ:Ընդհանուր առմամբ աշակերտներն ունեն լավ ընդունակություններ:Երեխաները ճիշտ ժամանակին և սիրով են հաճախում դպրոց:Երեխաները հարգանքով են վերաբերվում միմյանց ,դասարանում իշխում է փոխզիջումն ու կարգապահությունը:

### **Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում**

Ուսումնադաստիարակչական նպատակով պետք է սահմանել սովորողների հաճախումների,առաջադիմության և վարքի ընթացիկ վերահսկողություն ,համագործակցել ծնողների հետ երեխաների կրթության կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերում :Ստեղծել դասարանական ամուր կոլեկտիվ աշակերտներին տալ հայեցի դաստիարակություն ,նրանց մեջ արթնացնել ազգային արժանապատվություն և հպարտություն ,դաստիարակության հիմքում դնել հիմնական հանրակրթական դպրոցի ,շրջանավարտի նկարագրի պահանջները:Շաբաթը մեկ անգամ անցկացնել դասղեկի ժամ և այն ծառայեցնել երեխաների բազմակողմանի դաստիարակության և մանկական ամբողջ կոլեկտիվ ձևավորման նպատակին:Սովորողների մեջ ձևավորել պատշաճ վարքագիծ ,նպաստել նրանց գիտելիքների ,կարողությունների ձևավորմանը,դաստիարակել մարդասիրություն և հայրենասիրություն:

## **ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ**

### **3.1 Հոգյոր դաստիարակություն**

Այս նպատակով կազմակերպել էքսկուրսիա դեպի մոտակա հոգևոր մշակութային կենտրոններ:Աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հարգանք քրիստոնեության նկատմամբ:Նույն նպատակով կատարել պատմական ակնարկ ,որը կնպաստի հոգևոր դաստիարակության ձևավորմանը:

### **3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն**

Ֆիլմերի միջոցով ցուցադրել և բացատրել ,թե գեղեցիկը ինչ դեր ունի ներկայիս կյանքում :Բացի այդ լսել աշակերտների կարծիքը այդ նյութի վերաբերյալ :Կյանքից բերել օրինակներ և ձևավորել գեղագիտական ճաշակ:

### **3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն**

Հայրենասիրության վերաբերյալ կազմակերպել քննարկումներ:Նշել մի քանի շարք ֆիդայիների, արցախյան ,ապրիլյան,44-օրյա ,սեպտեմբերյան մարտերի ժամանակ քաջաբար մարտնչած հայորդիների անուններ և թվարկել այն բնավորության գծերը որտեղ ակներև է հայրենասիրությունը:Կազմակերպել այցելություններ գոհված մարտիկների հուշարձաններ:

### **3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն**

Բացատրել և պահանջել ,որ աշակերտները հետևեն իրենց ֆիզպատրաստությանը:Անցկացնել միջդասարանական ,միջդպրոցական մրցումներ:Բուժքրոջ հետ պարբերաբար կազմակերպել քննարկումներ,կլոր սեղաններ`ուղղված աշակերտների օրվա ռեժիմին ,առողջ ապրելակերպին:

### **3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն**

Աշակերտների մոտ ձևավորել սեր դեպի աշխատանքը ,աշխատավոր մարդը:Տալ աշակերտներին այն գաղափարը ,որ կարողանա գոյատևել ներկայիս դժվար պայմաններում:Աշակերտների հետ կազմակերպել դպրոցամերձ տարածքի մաքրում ,անցկացնել շաբաթօրյակներ ,արթնացնել սեր աշխատանքի նկատմամբ:

### **3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն**

Պետք է կազմակերպել էքսկուրսիաներ դեպի բնության գիրկը և այդ ընթացքում թվարկել բնապահպանական մի քանի խնդիրներ ,որոնք առկա են իրենց շրջապատում և աշակերտներին հանձնարարել հավաքել տեղեկություններ Հայաստանի Հանրապետության ուշագրավ խնդրի մասին:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը\_Ամիսը մեկ անգամ հրավիրել ծնողական ժողով:Ամուր հիմքի վրա դնել աշակերտ-ծնող-դպրոց:Ծնողների համար կարդալ մանկավարժական թեմաներով զեկույցներ :Դասարանում ստեղծել ծնողխորհուրդ բաղկացած 3-5 հոգուց ,ապահովել ծնողխորհրդի մասնակցությունը ուսումնական գործընթաց կազմակերպմանը:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
I	ա/Գիտելիքի օր	01.09.2023 08.09.2023	Դասվար
	բ/ Դասագրքերի բաշխում :		
	գ/ Աշխատանքային պլանի կազմում:		
	դ/Ծնողական ժողովի անցկացում: ԾԽ ձևավորում:		
	ե/ Դ/Ժ Օրը սկսենք <<Բարև>>-ով		
	զ/ ԿԱՊԿՈՒ սովորողի համար ԱՌԻՊ-ի կազմում		տնօրենություն. դասվար, մանկավարժահոգեբ. թիմ,ծնող
II	ա/ Դասարանի անապահով, առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող, ԿԱՊԿՈՒ սովորողների հաշվառում և ցուցակի կազմում:	11.09.2023 15.09.2023	Դասվար
	բ/Դասարանի ակտիվի ընտրություն :		
	գ/ Դ/Ժ << Ինչու է անհրաժեշտ օղափոխել սենյակը>>		
	դ/Անցկացնել դասդեկի դասալսում		դասվար
III	ա/ Դասարանական անկյան ձևավորում	18.09.2023 22.09.2023	Դասվար
	բ/Անհատական գրույց ծնողների հետ		
	գ/ Դ/Ժ <<ՀՀ պետական խորհրդանիշերի ստեղծման պատմությունը>>		
IV	ա/ Դասարանում մասնի տարական վիճակի ստուգում պահպանում:	25.09.2023 29.09.2023	Դասվար
	բ/Օգնել աշակերտներին արտադասարանական խմբակներում ընդգրկվելուն		
	գ/Դ/Ժ <<Ազատությունն իմ աչքերով >>		
	դ/ԿԱՊԿՈՒ սովորողի ուսուցման գործընթացը ճիշտ կազմակերպելու նպատակով համագործակցել ՏՄԱԿ-ի աշխատակիցների , ուսուցչի օգնականների, հոգեբանի հետ:		Դասվար
V	ա/Մասնակցություն <<ՈՒ-սուցչի օրը>> դպրոցում տոնակատարություններին	02.10.2023 06.10.2023	Դասվար աշակերտներ
	բ/ Առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող աշակերտների հաշվառում:		Ուսուցչի օգն.
	գ/Դ/Ժ <<Կարգապահական և հիգիենայի կանոնները դպրոցում >>		
VI	ա/ Շնորհալի աշակերտների ցուցակի կազմում :	9.10.2023 13.10.2023	Դասվար
	բ/ԿԱՊԿՈՒ, առանձնահատուկ ուշադրության ուշադրության կարիք ունեցող և դժվար դաստիարակվող աշակերտների ծնողների սեմինար քննարկում:		Դասվար Հոգեբան ուսուցչի օգն.
	գ/Դ/Ժ <<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ արթնանալուց>>:		
VII	ա/ Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում :	16.10.2023 20.10.2023	Դասվար աշակերտներ
	բ/Ծնողներին ներգրավել դաստիարակչական աշխատանքներում՝ ծնող-ուսուցող, ծնող – խորհրդատու:		



	գ/ Ծնողական ժողովի անցկացում :		Դասվար ճնողներ
	դ/ Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
	ե/ Դ/Ժ <<Մենք՝ մենք Հայկի թոռներն ենք>>:		
	գ/Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
VIII	ա/ Դասագրքերի վիճակի ստուգում :	30.10.2023- 03.11.2023	Դասվար
	բ/ Հերթապահության կազմակերպում :		
	գ/ Դ/Ժ <<Մեր հերոս նախնիները >>:		
IX	ա/ Համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ	06.11.2023 10.11.2023	Դասվար
	բ/Ծանոթանանք <<Ճանապարհային երթևեկության նշաններ>>		
	գ/ Դ/ Ժ<<Ուլքեր են իմ ընկերները ,ի՞նչն են կարևորում ընկերության մեջ>>		
	դ/Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
X	ա/Անհատական աշխատանք դժվար դաստիարակվող և առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող ,ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ճնողների հետ :	13.11.2023 17.11.2023	
	բ/ <<Արագ, ուժեղ, համարձակ>> համադպրոցական սպորտլանդիային :		Ֆիզկուլտուրայի ուսուցիչ
	գ/ Դ/ Ժ<<Գազը վտանգավոր կարող է լինել ,երթե չգտնես նրանից օգտվելու կանոնները>>		
XI	ա/Դպրոցական դասագրքերի և աշակերտական պիտույքների վիճակի ստուգում:	20.11.2023 24.11.2023	Դասվար
	բ/ Հերթապահություն դասարանում		
	գ/ Դ/ Ժ<<Կրակի հետ չի կարելի խաղալ>>:		
	դ/Անցկացնել դասղեկի դասալսում		
XII	ա/Դասարանական անկյան թարմացում :	27.11.2023- 01.12.2023	Դասվար
	բ/Անհատական աշխատանք դժվար դաստիարակվող և առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող ,ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ճնողների հետ :		
	գ/ Դ/Ժ <<Սպորտը երեխայի կյանքում>>		
XIII	ա/ Մեմինար քննարկում ճնողների շրջանում << Դաստիարակության կանոնները և ծնողական արգելքների ազդեցությունը երեխայի վրա>> :	05.12.2022- 09.12.2022	Դասվար,հոգեբան
	բ/Ընթերցանության մրցույթ <<Գիտելիքի մեծագույն աղբյուրը գիրքն է>>:		
	գ/Դ/Ժ<<Մենք –մենք հայ ենք>>:		
XIV	ա/Դասասենյակի նախապատրաստումը Նոր տարվան:	11.12.2023 15.12.2023	Դասվար
	բ/Ամանորյա բացիկների պատրաստում :		աշակերտներ
	գ/ Դ/Ժ <<Ամանորը իմ աչքերով>>:		
XV	ա/ Աշխատանք անհարգելի բացակայող և հաճախ ուշացող աշակերտների ճնողների հետ:	17.12.2023 22.12.2023	Դասվար
	բ/ Համադպրոցական ծնողական ժողով:		
	գ/Աշակերտների առաջադիմության գնահատում		
	դ/ Դ/Ժ<<Ընկերությունն իմ համար ...>>:		
	ե/ԿԱՊԿՈՒ սովորողի առաջադիմության քննարկում:		Դասվար,ճնող, Մանկավարժահոգեբա- նական թիմ

II ԿԻՍԱՄՅԱԿ			
XVI	ա/ Դպրոցական դասագրքերի և աշակերտական գրենական պիտույքների ստուգում :	08.01.2024 12.01.2024	Դասվար
	բ/ Դասագրքերի վերանորոգում :		
	գ/Դ/Ժ <<Ճշգրիտ օգտվենք օրվա ռեժիմից>>		
XVII	ա/Զրույց դասարանի ակտիվի կազմի հետ :	15.01.2024 19.01.2024	Դասվար
	բ/ Անհատական աշխատանք թույլ աշակերտների հետ:		
	գ/Դ/Ժ<< Իրավունք և պարտականություն>>		
XVIII	ա/ Հերթապահություն դասարանում:	22.01.2024 26.01.2024	Դասվար
	Անհատական աշխատանք ծնողների հետ		
	գ/ Դ/Ժ<<Խոսք ես տվել, կատարիր>>		
XIX	ա/ Մասնակցել հայոց բանակի կազմավորման 32 ամյակին նվիրված միջոցառմանը :	29.01.2024 02.02.2024	Դասվար ՄԿԱ-ի գծով փոխսնօրեն,ԴԱԿ
	բ/ Հետևել աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակին:		
	գ/ Դ/Ժ<<Երթևեկության անվտանգությանն են աշխարհի մեծերն ու փոքրերը >>		
XX	ա/ <<Խոսքի և հաղորդակցման խանգարումներ ունեցող սովորողների կրթության կազմակերպումը>>թեմայով սեմինար-քննարկում ծնողների շրջանում	05.02.2024 09.02.2024	Դասվար Ուսուցչի օգնական,ծնողներ
	բ/ Զրույց նվիրված աշխատանքին ,արհեստներին		
	գ/ Դ/Ժ <<Ինչպես անել,որ չհիվանդանայ>>		
XXI	ա/Հարստացնել դասարանական անկյունը :	13.02.2023 17.02.2023	Դասվար
	բ/<<Պատիժ թե խրախուսում>>թեմայով սեմինար - քննարկում ծնողների շրջանում:		Ուսուցչի հոգեբան
	գ/ Դ/Ժ <<Ընտանեկան ավանդույթներ>>		
XXII	ա/ Դասասենյակի մաքրում :	19.02.2024 23.02.2024	Դասվար
	բ/ Զրույց նվիրված աշխատանքին ,արհեստին		
	գ/Դ/Ժ /<<Գիրքը իմ բարեկամն է>>		
XXIII	ա/Դասագրքերի վիճակի ստուգում	26.02.2024 01.03.2024	Դասվար
	բ/Առողջության օր .մեզ հյուր են եկել բժիշկները		
	գ/ Դ/Ժ<< Ստուգաբանենք մեր դասարանի աղջիկների անունները>>		
XXIV	ա/ Կանանց տոնին նվիրված տոնական բացիկների պատրաստում :	04.03.2024 08.03.2024	Դասվար աշակերտներ
	բ/Սեմինար- քննարկում ԿԱՊԿՈՒ,առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունցող և դժվար դաստիարակվող աշակերտների ծնողների հետ՝ <<Վերաբերմունքը և խթան, և խոչընդոտ>> թեմայով:		ուսուցչի օգնական
	գ/ Դ/Ժ<< Տոնը շնորհավոր, սիրելի մայրիկ>>:		
XXV	ա/ Աշխատանքային տետրերի ստուգում :	11.03.2024 15.03.2024	Դասվար
	բ/Դասղեկի դասալսում:		
	գ/ Դ/Ժ <<Ճանաչենք մեր հայրենիքը>>:		

XXVI	ա/ Անհատական աշխատանք առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող աշակերտների ծնողների հետ:	18.03.2024թ. 22.03.2024թ.	Դասվար ուսուցչի օգն.
	բ/ Այցելություն գրողների տուն թանգարաններ		
	գ/Դ/Ժ <<Մեր դպրոցի հերոսները>>:		
XXVII	ա/Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում	01.04.2024թ. 05.04.2024թ.	Դասվար
	բ/ Հերթապահություն դասասենյակում		
	գ/Դ/Ժ <<Պահպանենք բնությունը,պահպանենք առողջությունը>>:		
XXVIII	ա/ Շաբաթօրյակ բակում և դպրոցամերձ տարածքում	08.04.2024թ/ 12.04.2024թ.	Դասվար
	բ/Անհատական աշխատանք առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող երեխաների հետ:		ուսուցչի օգ.
	գ/ Դ/Ժ <<Պահպանենք մեր շրջապատը>>:		
XXIX	ա/ <<Որտեղից եմ գալիս և ուր եմ գնում>>.ուխտագնացություն Պանթեոն –Եղեռնի հուշակոթող	15.04.2024թ 19.04.2024թ	Դասվար
	բ//Անհատական աշխատանք ծնողների հետ :		
	գ/Դ/Ժ <<Լինենք հարգալից>>		
XXX	ա/Անհատական աշխատանք անհարգելի բացակայող ,դժվար դաստիարակվող աշակերտների ծնողների հետ:	22.04.2023թ 26.04.2023թ	Դասվար
	բ/Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում:		
	գ/Դ/Ժ <<Սիրենք մեր բոլորիս մեծ տունը Հայաստանը>>		
XXXI	ա/ Դասագրքերի վերանորոգում :	29.05.2024թ 03.05.2024թ	Դասվար
	բ/ Այցելություն հայրենիքի պաշտպանության գործում զոհվածների հուշարձաններ :		
	գ/Դ/Ժ <<Հերոսներին պետք է ճանաչել և հիշել >>		
XXXII	ա/<<Տոն, որ միշտ հպարտությամբ ենք նշել >>:	08.05.2024թ 12.05.2024թ	Դասվար
	բ/ Կրթական ծնողների շրջանում <<Կրտսեր դպրոցականների ագրեսիայի պատճառները >> թեմայով :		հոգեբան
	գ/ Դ/Ժ <<Մաքրությունն առողջության երաշխիք>>		
XXXIII	ա/ Տարեվերջյան միջոցառում << Իմ հուշերի առազաստը>>:	15.05.2024թ 19.05.2024թ	Դասվար
	բ/ Դասագրքերի վերանորոգում		
	գ/Դ/Ժ <<Բարեկամությունն սկսվում է ժպիտից>>:		
XXXIV	ա/ Դասագրքերը նախապատրաստել դպրոցի գրադարանին հանձնելու :	22.05.2024թ 26.05.2024թ	Դասվար
	բ//Աշակերտների տարեկան առաջադիմության ամփոփում :		
	գ/ Ծնողական ժողովի անցկացում :		
	դ/ Էքսկուրսիայի կազմակերպման հետ կապված հարցերի քննարկում :		
	ե/Դ/Ժ <<Կարմիր ,կանաչ ,դեղին>>		
	զ/ԿԱՊԿՈւ սովորողի առաջադիմության քննարկում:		Դասվար,ծնող, Մանկավարժահոգեբանական թիմ



ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	Ֆիզկուլտ.		
Դասարանային համարը	ստացավ	վարչակազմը	հանձնեց
1	+	անվճ	
2	+	անվճ	
3	+	անվճ	
4	+	անվճ	
5	+	անվճ	
6	+	անվճ	
7	+	անվճ	
8	+	անվճ	
9	+	անվճ	
10	+	անվճ	
11	+	անվճ	
12	+	անվճ	
13	+	անվճ	
14	+	անվճ	
15	+	անվճ	
16	+	անվճ	
17	+	անվճ	
18	+	անվճ	
19	+	անվճ	
20	+	անվճ	
21	+	անվճ	
22	+	անվճ	
23	+	անվճ	
24	+	անվճ	
25	+	անվճ	
26	+	անվճ	
27	+	անվճ	
28	+	անվճ	
29	+	անվճ	
30	+	անվճ	



**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,  
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

Խամար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1		Մանկական ստեղծագործական կենտրոն նկարչության		
2	Նկարչություն			
3				
4		դաշնամուր		
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11		Արվեստի դպրոց դեկորատիվ բաժին		
12		Արվեստի դպրոց դեկորատիվ բաժին	Վոլեյբոլի	
13				
14			Լողի	
15				
16			Ֆուտբոլ	
17				
18				
19				
20				
21		Գարգուի անվան արվեստի դպրոց, գեղանկարչություն		
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28			Ֆուտբոլ, ըմբշամարտ	
29		Դհոլ		
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				

**ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ**

Անցկացման օրը	Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, զրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը	Ցանկություն
01.09.2023թ	Գիտելիքի օր	Կատարված է
08.09	Օրը սկսենք <<Բարև>>-ով	Կատարված է
15.09	<< Ինչու է անհրաժեշտ օդափոխել սենյակը >>	Կատարված է
22.09	<<ՀՀ պետական խորհրդանիշերի ստեղծման պատմությունը >>	Կատարված է
29.09	<<Ազատությունն իմ աչքերով >>	Կատարված է
06.10	<<Կարգապահական և հիգիենայի կանոնները դպրոցում >>	Կատարված է
13.10	<<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ արթնանալուց >>	Կատարված է
20.10	<<Մենք՝ մենք Հայկի թոռներն ենք >>	Կատարված է















**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)**

Հոդված

11. Կրթության բնագավառում կրթությանը ներկայացվողը ներկայացված պահանջները

1. Կրթության բնագավառում կրթությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններն են և պատասխանատու լինում են երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի նվաճմանը, կրթությանը, անձի համակողմանի և երդաշնակա զարգացման, նրան ցինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանը և կատարելագործմանը:

Կրթության բնագավառում կրթությունն ապահովում է՝

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)**

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրտության, պետականության և մարդասիրտության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒԹՅԱՆ ՄԿԶՐՈՒՄՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրտությունը, աշխատասիրտությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՎԱՆԻ ԹՅԱՆՈՒՄԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿՐԹԱՆՍԱՍԻՆ (կրճատումով)**

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի ներդրման և քննադատության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխաունի մտքի,

խղճի ներդրման և քննադատության իրավունքը: Երեխայի հայացքները,

համոզմունքները և կարծիքները ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունքունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը,

ստանալու և հաղորդելու զաղափարները և տեղեկատվությունը և հաղորդակցության անցանկալի ցանցում:

Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է անհամապատասխան վերլուծվել:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է անհամապատասխան վերլուծվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական կարագրիկ և մայրամասն անցիկ մեկնակա իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության նման 16 տարեկան երեխայի անակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

1) սովորողներին աշխարհաճանաչման և ձևավորումը գիտելիքներին և կրթական ներառելի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողներին կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքներին արագումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակի ապահովումը ժամանակակից անհատի քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատունակության բարձրացումը և նորարարության ներկայացումը:

մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՏԱԿԱՆ ՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու և հանրակրթության պետական կրթական չափորոշիչ համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ և տրեյնու ստանալու և մասնագիտական հաստատություններում սուցման և ձևը,

ինչպես և անտվյալ ուսումնական հաստատությունում աշխատելու, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականությանը ազգային.

4) մասնակցելու ներդրողական և արտադրողական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և սոցիալական ճնշումներից, շահագործումից,

մասնավոր ժամկան և այլ աշխատողների և սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործություններից, որով խախտվում է նաև սովորողի իրավունքները, կամ տնտեսական և արտադրողականությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մասնակցություն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու և փական կարծիքներ և համոզմունքները.

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխաունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատությունը և տրեյնու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի և հասարակականության ներքին զարգացման համար՝

հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մասնական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և կրթական ցանցում են տալիս և կրթության համապատասխան քաղաքացու ձևավորման համապատասխան ծրագրեր: Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխաունի հանգստի և ժամանակի,

իրար կրթության համապատասխան խաղերի և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխաունի պատվի և արժանապատվության իրավունքը:

Ոչվիերեխաանձնական, ընտանեկանկյանքի, գրագրությանհետախուսայինխոսակցությանգաղտնիությանկամբնակարանիանձեռնմխելիությանիրիրավունքներնիրականացնելիսչիկարողենթարկվելկամայական, ապօրինիմիջամտությանկամիրպատվիևարժանապատվությաննկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչականհաստատություններումերեխայիուսուցումնուղաստիարակություննիրականացնողանձանցուերեխայիփոխհարաբերություններնիրականացվումենփոխադարձհարգանքիհիմանվրա: Երեխայիպատվիևարժանապատվությանդեմոտնձգությունկատարածյուրաքանչյուրանձ, ներառյալծնողներըկամայլօրինականներկայացուցիչները, երեխայիդաստիարակությունըուսուցումնիրականացնողայլանձինքպատասխանատվությունենկրումՀայաստանիՀանրապետությանօրենսդրությամբսահմանվածկարգով:

## ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:



ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն  
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ  
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ